

УДК 101.1+130.1+17  
DOI <https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2025.1.2>

**Борінштейн Євген Руславович**  
доктор філософських наук, професор,  
завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності  
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет  
імені К. Д. Ушинського»  
вул. Старопортофранківська, 26, Одеса, Україна  
[orcid.org/0000-0002-0323-4457](https://orcid.org/0000-0002-0323-4457)

## ФІЛОСОФІЯ ТРАМПІЗМУ: КРИЗА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ЛЮДИНИ У КОНТЕКСТІ ЗРУШЕННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ

*Актуальність дослідження.* У центрі уваги автора проблема трансформації ідеології частини американського суспільства і істеблішменту з сфери політики в сферу соціально-філософського концептуального планування життєзабезпечення за рахунок зміни парадигми цінностей, яка остаточно оформилася після приходу до влади адміністрації Д. Трампа, що визначило і обґрунтувало нове ставлення до участі в глобалізації на основі метамодерну і ізоляціонізму.

Корінна переорієнтація стратегії розвитку і буття США істотно впливає як на самі США (відродження вторинного сектора американської економіки, модернізація ВПК, обмеження імміграції), так і на світову спільноту. Можемо констатувати значний перегляд відносин між США, їх союзниками і партнерами. При цьому очевидна відмова від установки на моральні і загальнолюдські цінності.

Важливо відзначити, що привнесені Д. Трампом зміни в американській зовнішньополітичній ідеології безпосередньо пов'язані з фундаментальними змінами, які відбулися в США, в результаті чого перетворюються як американське суспільство в цілому, так і еліти.

Філософія трампізму по суті є ідеологією без ідеї, системою без системи, стратегією без стратегії. Філософія трампізму характеризується: спрощенням цінностей, ідей і пріоритетів; пріоритетом матеріального-чуттєвого над матеріально-раціональним; превалюванням флуктуацій над трансформаціями; міфологемним неоконсерватизмом замість лібералізму.

**Мета** дослідження – виявлення генезису феномену філософії трампізму та її руйнівного впливу на самовдосконалення людини в контексті руйнування моральних цінностей. **Об'єктом дослідження** зазначимо філософію трампізму, а **предметом** – проблемне поле руйнування моральних цінностей через кризу самовдосконалення людини під впливом філософії трампізму.

**Теоретико-методологічними основами дослідження** є діалектичний метод, метод сходження від абстрактного до конкретного, системний, логіко-історичний порівняльний і соціокультурний підходи у вивченні явищ порядку в житті людини.

**Результати.** Філософія трампізму являє собою напрямок консервативної думки, яка намагається осмислити діалектику модерну і постмодерну в контексті метамодерну та запропонувати способи вирішення істотних протиріч даних процесів. При цьому робиться спроба направити ідеологічне русло в чуттєву сферу соціальної рефлексії, яка, критикуючи лібералізм з його сучасною складовою – глобалізацією – йде в неоконсерватизм, що ґрунтується на цінностях позаминулого, а саме – XIX століття. Так як перемогти в дискусії філософія трампізму не може, будучи, за своєю суттю, алогічною, то представники даної антисистеми перекручують або забороняють саму дискусію, а спроби її продовжити переводять в розряд злочинів проти американської державності.

Одночасно з цим руйнуються норми моральних цінностей, не враховується значення самовдосконалення людини для загального прогресу, а сама ідея прогресу докорінно змінюється, ведучи до регресу смисложиттєвих цінностей людини і людства.

**Ключові слова:** трампізм, філософія трампізму, людина, самовдосконалення людини, мораль, цінності, моральні цінності, метамодерн, трансформації, соціокультурне.

**Вступ.** Питання про вдосконалення і самовдосконалення природи людини в поле філософії є предметом численних суперечок і дискусій. Сьогодні у часи глобалізації, коли визначальним став людський фактор, знову пожвавився інтерес до розвитку людської природи. У цьому плані проблема самовдосконалення стала актуальною філософсько-антропологічною, соціально-філософською, соціокультурною проблемою. Слід зазначити наступні складові даної проблематики: розробка методів самовдосконалення є необхідною для всього спектру соціо-гуманітарних наук; для цілеспрямованого розвитку і вдосконалення природи людини потрібна науково-обґрунтована, методологічно вірна концепція, яка реалізується через інститути освіти і виховання; в останні роки досить часто говорять про падіння моральних якостей у населення, а в цих ситуаціях соціогуманітарна тематика стосовно вдосконалення моральних засад стає вельми особливо значущим завданням у сфері системи філософського мислення; існуючі уявлення про те, що прагнення до самовдосконалення іманентно притаманне людській природі у вигляді прихованого наміру, а також відсутність загальноприйнятої думки про можливість досягнення успіхів на шляху самовдосконалення надають даній темі особливу значущість.

Зрушення самовдосконалення людини веде до зрушення категоричного імперативу моралі, коли суспільство та людина не виділяють мораль як абсолютну цінність. Саме тому ми спостерігаємо зрушення абсолютних істин, норм та правил поведінки, нехтування законами, російську шизо-фашистську агресію, знецінювання людського життя. Одним з наслідків чого є феномен трампізму. Але нас цікавить не трампізм як сам по собі, а його ідеологія та ідеологеми. Оскільки ідеологія трампізму більш чітко може бути досліджена за допомогою системи, то ми аналізуємо саме філософію трампізму та її наслідки у сфері кризи самовдосконалення людини, спостерігаючи у підсумку зрушення моральних цінностей.

Перераховані вище обставини стали важливою причиною вибору заявленої проблематики в якості дослідження.

**Мета і завдання дослідження.** Основна мета дослідження полягає у виявленні генезису феномену філософії трампізму та її руйнівного впливу на самовдосконалення людини в контексті руйнування моральних цінностей.

Відповідно до основної мети, в роботі ставляться і вирішуються ряд конкретних і взаємопов'язаних завдань, серед яких можна виділити наступні:

- виявлення генезису філософії трампізму;
- розкриття сенсу і значення ідеології трампізму в суспільстві метамодерну;
- концептуалізація трендів ідеології трампізму в системному полі соціально-філософського мислення у фокусі руйнування експліцитних та імпліцитних засобів особистісного способу життєдіяльності та саморозвитку людини;
- оцінка соціокультурного значення самовдосконалення людини в контексті загальнолюдських цінностей;

**Об'єкт і предмет дослідження.** Об'єктом дослідження є філософія трампізму, а предметом – руйнування моральних цінностей через кризу самовдосконалення людини під впливом філософії трампізму.

**Методологічні та теоретичні основи дослідження** складають діалектичний метод, метод сходження від абстрактного до конкретного, системний, логіко-історичний порівняльний і соціокультурний підходи у вивченні явищ порядку в житті людини. При аналізі досліджуваного феномена автор спирався на праці відомих вчених – філософів, соціологів, культурологів, істориків і політологів з використанням їх поглядів про сутність і значення базисних основ ідеології трампізму (М. Лінд, С. Макконнелл, Д. Шиндлер), розуміння основ свободи, права, лібералізму і демократії (Т. Гоббс, А. Сміт, Д. Фрідман), самовдосконалення людини (М. Монтень, Р. Декарт, Д. Локк), автора теорії категоричного імперативу моралі як центральному понятті в етичному філософському вченні Іммануїла Канта про мораль. Для розуміння сутнісних основ філософії трампізму в політичному полі були використані роботи українських вчених А. Бойко, В. Гладких, В. Півненка, О. Хари. Практична значимість дослідження обумовлена тим, що самовдосконалення являє собою такий результат соціокультурного зусилля,

який багато в чому визначає подальшу орієнтацію життєдіяльності людини, направляючи волю людини в русло досягнення соціально значущих цілей на основі моральних цінностей.

**Результати дослідження.** Коли здійснюється дослідження в рамках філософії будь-якого соціально-політичного, політико-соціального або соціокультурного явища/руху, то передбачається наявність у нього якийсь розгорнутої стратегії, системи поглядів і базису, що є фундаментом. У цьому сенсі філософія трампізму унікальна, оскільки присутність стрункої ціннісно-нормативної послідовної філософської системи поглядів в ній явно не простежується і навіть не передбачається. І дана особливість становить значний інтерес не тільки як системна безсистемність, але і як значний сегмент суспільної думки сучасного демократичного співтовариства, який породив трампізм як соціополітичний і соціокультурний феномен.

Потрібно враховувати, що уявлення про трампізм неодноразово змінювалося з початку 2017 року в залежності від того, який напрямок консервативного руху або ж Республіканської партії одержував верх в адміністрації Д. Трампа і його ближньому оточенні. У соціально-філософському плані трампізм формувався як пазл декількох напрямків консервативної філософії після розчарування, на мій погляд в корені невірному, ідеями, що сформувалися під час президентства Дж. Буша-молодшого.

У моєму розумінні Д. Трамп ґрунтувався на гіпотезі, що вмілий політик, як розважливий бізнесмен, здатний маніпулювати різними ідеологіями, постійно змінюючи їх представників у своїй команді, таким чином забезпечуючи собі підтримку різних сегментів електорату (зауважу, не обов'язково консервативного). І, маневруючи, Д. Трамп звертався за допомогою до тих чи інших дискурсивних стратегій, що представляються цими ідеологічними течіями. Тому філософію Д. Трампа можна назвати свого роду еkleктичним змішанням різних, іноді протилежних дискурсивних практик, як правило, правого спрямування – або популярних в середовищі виборців, або впливових в середовищі інвесторів, або мають хорошу репутацію в інтелектуальних середовищах.

При цьому система Трампа у філософсько-науковому сенсі не є системою, а є системною маніпуляцією. А основне завдання сучасної науки – це вироблення і систематизація об'єктивних знань про дійсність. Звичайно сьогодні необхідно враховувати постійні трансформації дійсності, виникнення нових феноменів, що вимагають теоретичного осмислення, визначають напрямки наукового пошуку. Саме під таким кутом зору і з'явилася ця робота.

Термін «трампізм» з'являється в науковому співтоваристві в 2016 році в ході передвиборної кампанії президентських виборів в США, і в результаті перемоги Трампа стає предметом наукових дискусій вчених різних країн світу. Актуальність дослідження визначається потребою систематизації багатопрофільного наукового матеріалу з позицій єдиної методологічної бази з метою спроби визначення трампізму як соціокультурного явища і подальших перспектив його розвитку.

В якості методологічної бази даної роботи був обраний системний підхід, що дозволяє систематизувати постійні трансформації і представляти стратегічне поле дослідження. В якості мети дослідження був визначений аналіз філософії трампізму як певного соціокультурного явища, опис його основних характеристик.

Необхідно зазначити, що формується науковий дискурс фіксує нове соціокультурне явище, яке характеризує запит суспільства метамодерну на нову політику, нову економіку, нову філософію, новий світопорядок. Подальше вивчення трампізму необхідно для оцінки можливості його прояви в політичній філософії різних країн спільнот.

У сучасному науковому дискурсі сформувалася думка, що трампізм – це соціальне явище, яке поступово розвивалося і найбільш яскраво виразилося в перемозі Д. Трампа на виборах президента США, його передвиборної кампанії. Однак реальна діяльність Д. Трампа по його приходу до влади стала сильно різнитися з проголошеними постулатами передвиборної кампанії. При цьому на просторах Інтернету дуже мало власне наукових визначень трампізму, а більше емоційних речей, які в науковому співтоваристві будуть просто непристойними. Наприклад, Архіандрит Кирило Говорун стверджує: «Трампізм як ідеологія – це така собі

юшка, яка булькотить і парує, а з неї час від часу виринає щось, що має окреслені форми і що можна помацати» [1]. Тому я буду користуватись визначенням Вікіпедії, яка посилається на серйозні джерела та визначає трампізм як політичну ідеологію, «стиль державного управління, політичний рух та набір механізмів здобуття і утримання влади, пов'язаний з 45-м та 47-м президентом США, Дональдом Трампом і його політичною базою» [2]. Тобто, основна ідея/ідеологія трампізму – це «здобуття і утримання влади», а ні, як відмічає значна кількість шановних вчених – ідеологія, напрямками якої є неоконсерватизм, лібертаріанство, економічний націоналізм і т.д. [3]. І коли ми з цим погодимось, та ще додамо дискурсивні практики спрощення типу: «Ми більше ніколи не допустимо, щоб віруючих гнобили, залякували або затикали їм рот!» [4], «Ми багато в чому країна третього світу. Ми Країна, чия економіка борсається, чії ланцюги поставок порушені, магазини не заповнені, чії посилки не доходять і чия система освіти розташовується в кінці будь-якого списку» [4], «Ти можеш робити з жінками все, що хочеш, якщо ти зірка» [5], «Я обожаю жінок. Я хочу допомагати жінкам. Я збираюся робити для жінок те, чого не зможе зробити жоден інший кандидат» [5], «Зайдіть, зробіть це, зробіть це правильно та вийдіть» (як багато логіки!) [5], то побачимо, що через Трампа «стирчать вуха» лєніну, гітлеру, путіну та інших «видатних» диктаторів минулого.

Саме тому важливо ретельно аналізувати як методи приходу до влади таких «політиків», так і їх філософію буття та управління.

Стосовно трампізму необхідно зазначити, що є велика кількість помилок відносно ідеології трампізму. Приведу декілька прикладів. Помилковим є ствердження, що ідеологію трампізму базується на неоконсерватизму, бо неоконсерватизм – це ідеологія, основою якої є «необхідність обмеження індивідуалізму сучасної людини»; «ідея зміцнення політичної та духовної єдності нації, збереження її самобутності», «морально-етичні проблеми. Навіть чисто економічні програми розглядаються ними через призму моралі. Без відношення до праці як однієї з головних моральних цінностей не можна домогтися, на їхню думку, економічного росту» [6]. Однак в ідеології трампізму не має міста ні то що моралі, але й ніяким проявам моралі. Також помилкове розуміння цінностей лібертаріанства як частини ідеології трампізму. Так під лібертаріанством розуміється «політико-філософська доктрина, ідеологія та переконання, що найвищою суспільною та політичною цінністю є свобода людини» [7, с. 58]. Але, по-перше, свободу як абсолютну цінність ідеологія трампізму не пропонує, по-друге, мені дуже сумнівно, що лібертаріанство сприяє розумінню моралі як основи суспільства, тому я приєднуюсь до точки зору багатьох дослідників відносно критичного погляду на цінності лібертаріанства. Тих, кому дана точка зору цікава більш докладно, відсилаю до міркувань Д. Фрідмана [8]. Ще потрібно сказати про постлібералізм, який концептуально висуває політику втілення загального блага та намагання поєднати традиції доброчесності із більшою участю народу у місцевому самоврядуванні [9, с. 14] та бажає переглянути не тільки нинішню практику лібералізму, але також витоки цієї течії, зокрема філософію Джона Локка і засновані на ній політичні установки [10]. Але трампізм до цього відноситься дуже умовно, направляючи свої зусилля на створення нової системи цінностей.

Цінностями, на яких ґрунтується трампізм є: цінність виробляючої економіки; цінність реіндустріалізації; цінність підтримки власних трудових ресурсів; цінність захисту внутрішнього ринку; цінність захисту суверенітету; цінність захисту національної ідентичності та історико-культурної самобутності суспільства; цінність відмови від політкоректності. Але, на мій погляд, основою філософії трампізму як ідеологічної площини є не цінності як такі, а цінності знищення ідеалів гуманізму як доктрини взагалі, тобто культура знищення, або анти-цінності: знищення моралі, совісті (як тут не нагадати «Я звільняю вас від химери, званої «совістю»»), справедливості, терпимості, побудова діалогу.

Отже, філософія трампізму не є, безумовно, цілісною, а має суперечливий синкретичний характер, що характеризується поєднанням непоєднуваного, поєднанням різного роду течій, що мають суперечливі ідеології і ціннісні системи. При цьому помилковою є точка зору, що він орієнтований тільки на виборця. Як раз сила трампізму, який, будучи симбіозом ідеологій, сам

«прибирає до рук» спочатку консервативного виборця, а потім і виборці, не згодного з тим чи іншими соціополітичними, соціокультурними стратегіями, вельми різнорідними, ліберально налаштованого соціуму.

Філософія трампізму констатувала значні трансформації суспільної системи не тільки США, але і всього світового співтовариства, що переходить зі стану постмодерну в стан метамодерну з яскраво вираженими коливаннями, зміною цінностей та ідеологій, зростаючим впливом популізму, коли обіцянки нічого не варті. Особливо яскраво це виражається в сучасному глобальному світі, який різко трансформується, часто з флуктуаційними тенденціями, відчуваючи вплив ШІ (штучного інтелекту) і стикаючись з дуже значущими проблемами: проблемою відтоку робочих місць і припливу робочих рук. Обидві проблеми загострилися в результаті процесу глобалізації, спроба вирішити обидві проблеми, захистивши робочі місця корінного (не мігрантів) населення, призвела до необхідності скорегувати ціннісні пріоритети, помилково відмовляючись від лібералізму на угоду «економічному націоналізму», відмовившись від безумовного пріоритету свободи ринку. При цьому саме «економічний націоналізм» на прикладі такої компанії як Tesla довів свою повну безпорадність і в сенсі економічної доктрини, і в сенсі національно-націоналістичної ідеології.

Ще одна, дуже важлива річ, була недооцінена ідеологами та прихильниками філософії трампізму. Це – значення для людства, суспільства, соціума самовдосконалення людини. Бо філософія трампізму всі проблеми хоче списати на мігрантів та неефективність лібералізму як соціально-філософської та соціально-економічної доктрини. Важливо відмітити, що цьому сприяла частина ідеології валькізму, яка була імплементована у США. Взагалі *валькізм* – це філософське вчення, засноване на ідеях і принципах, висунутих німецьким філософом Фрідріхом Вальком. Він розробив концепцію «валькізму» у своїй роботі «Відродження реальності», де пропонує новий підхід до розуміння світу та людського існування. Основні принципи валькізму включають: відмову від метафізики та абстрактних концепцій на користь конкретної реальності та її дослідження; твердження, що світ існує незалежно від нашої свідомості і сприйняття, і його розуміння повинно ґрунтуватися на спостереженні і досвіді; заперечення ідеї абсолютної істини і визнання відносності знання. Ф. Вальк стверджував, що істина завжди суб'єктивна і залежить від контексту та інтерпретації; визнання ролі емоцій та інтуїції в пізнанні світу. Вальк вважав, що раціональність не є єдиним способом пізнання і що емоції та інтуїція також відіграють важливу роль у нашому ставленні до світу; філософська система, заснована на вивченні конкретних явищ і об'єктів, замість абстрактних ідеальних форм [11]. Зазначимо, що валькізм є відносно маловідомим філософським вченням, але його ідеї продовжують впливати на сучасну філософію і наукове мислення. Але у США валькізм наполягає на постійному регулюванні відносин у напрямку постійного максимального забезпечення прав меншин, тому за рахунок меншин порушуються права більшості та знищується ідея соціальної справедливості та ідея самовдосконалення людини, коли креативна особистість не може реалізувати свої здібності у повному обсязі завдяки несправедливим соціокультурним, соціоетнічним, соціосексуальним нормам.

Тім самим зрушення прав більшості привело к розвитку філософії трампізму, що вплинуло на знищення моралі як соціального інституту та зрушення моральних цінностей. Тому людство знову наступає неа ті ж самі «граблі» та вимушено вчиться на своїх помилках, що у сьогоднішній дуже дорого коштує Україні. Але досвід філософії історії каже: саме загальнолюдські цінності є фундаментом існування людської цивілізації і саме їх пропагує людство як основу буття.

### **Висновки.**

1. Філософія трампізму – це не поворот до повноцінного ізоляціонізму, а ревізія/знищення міжнародних інститутів, ґрунтуючись на псевдоекономічній логіці витратності слідування глобальним цінностям моралі, совісті та справедливості.

2. Філософія трампізму ґрунтується на: економічному націоналізмі, що підтримує переконання в негативному впливі імміграції, що виражається в скороченні робочих місць і збільшенні кількості робочих рук; антиглобалізмі, що ґрунтується на соціополітичній, соціоекономічній і соціокультурній доктрині захисту національних інтересів, ізоляціонізму і локалізму.

3. Філософія трампізму помилкова як системна концепція, як переконання і аморальна як система цінностей. Вона веде до руйнування глобального миру і світопорядку, стабільності і процвітання.

4. Будучи провідною економічною державою США, використовуючи філософію трампізму як основу життєзабезпечення прийдуть до моральної та економічної кризи, що безпосередньо відіб'ється на світовому співтоваристві.

5. Філософія трампізму перешкоджає самовдосконаленню людини, формуванню гуманістичних якостей особистості, системи ціннісних орієнтацій, що ґрунтується на загальнолюдських цінностях.

6. Саме самовдосконалення людини як найважливіший принцип цінності життя і цілепокладання буття протистоїть руйнівній силі філософії трампізму, базуючись на категоричному імперативі моралі і непорушною цінності моралі для людини і людства.

### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Трампізм як ідеологія. URL: <http://www.lb.ua> > 2025/02/25 (дата звернення: 18.03.2025).
2. Трампізм. URL: <http://www.uk.wikipedia.org> > Т... (дата звернення: 18.03.2025).
3. Lind M. The New Class War // The American Affairs. Summer 2017. Vol. 1. N 2.
4. Вікіцитати. URL: <http://www.uk.wikipedia.org> > В... (дата звернення: 18.03.2025).
5. You're fired: найцікавіші та найскандальніші цитати Дональда Трампа. URL: <http://www.lux.fm> > Шоубіз (дата звернення: 18.03.2025).
6. Консерватизм і неоконсерватизм. URL: [http://www. https://studfile.net](http://www.https://studfile.net) > page:20 (дата звернення: 18.03.2025).
7. Півненко В. Лібертаріанство / Філософсько-політичний визначник із завданнями / за наук. ред. А. Бойко. Черкаси: видавець Олександр Третяков, 2024. 211 с. С. 58-59.
8. Friedman David D. The Machinery of Freedom: Guide to a Radical Capitalism. United States: Open Court Publishing Company, 2015. 378 p.
9. Milbank J. The Politics of Virtue: Post-Liberalism and the Human Future / J. Milbank, A. Pabst. L.-N.: Rowman & Littlefield International, 2016. 385 p.
10. Schindler D.C. Freedom from Reality. The Diabolical Character of Modern Liberty. Indiana, University of Notre-Dame, 2017.
11. Wenck, Karl, "Wenck, Friedrich August Wilhelm" in: Allgemeine Deutsche Biographie 55 (1910), S. 41-42 [online version]; URL: <https://www.deutsche-biographie.de/pnd117284009.html#adbcontent> (дата звернення: 20.03.2025).

### REFERENCES

1. Trampizm yak ideolohiia. URL: <http://www.lb.ua> > 2025/02/25 (data zvernennia: 18.03.2025) [in Ukrainian].
2. Trampizm. URL: <http://www.uk.wikipedia.org> > T... (data zvernennia: 18.03.2025).
3. Lind M. The New Class War // The American Affairs. Summer 2017. Vol. 1. N 2 [in Ukrainian].
4. Vikitsyaty. URL: <http://www.uk.wikipedia.org> > V... (data zvernennia: 18.03.2025).
5. Youre fired: naitsikavishi ta naiskandalnishi tsyaty Donalda Trampa. URL: <http://www.lux.fm> > Shoubiz (data zvernennia: 18.03.2025) [in Ukrainian].
6. Konservatyzm i neokonservatyzm. URL: [http://www. https://studfile.net](http://www.https://studfile.net) > page:20 (data zvernennia: 18.03.2025) [in Ukrainian].
7. Pivnenko V. (2024). Libertarianstvo / Filosofska-politychnyi vyznachnyk iz zavdanniamy / za nauk. red. A. Boiko. Cherkasy: vydavets Oleksandr Tretiakov. 211 s. S. 58-59 [in Ukrainian].
8. Friedman David D. (2015). The Machinery of Freedom: Guide to a Radical Capitalism. United States: Open Court Publishing Company. 378 p. [in USA].
9. Milbank J. (2016). The Politics of Virtue: Post-Liberalism and the Human Future / J. Milbank, A. Pabst. L.-N.: Rowman & Littlefield International. 385 p. [in USA].
10. Schindler D.C. (2017). Freedom from Reality. The Diabolical Character of Modern Liberty. Indiana, University of Notre-Dame. [in USA].
11. Wenck, Karl, "Wenck, Friedrich August Wilhelm" in: Allgemeine Deutsche Biographie 55 (1910), S. 41-42 [online version]; URL: <https://www.deutsche-biographie.de/pnd117284009.html#adbcontent> (date of request: 20.03.2025) [in German].

**Borinshtein Yevgen Ruslavovich**

Doctor of Philosophical Sciences, Professor,  
Head of the Department of Philosophy, Sociology and Management of Sociocultural Activities  
South Ukrainian National Pedagogical University  
named after K. D. Ushynsky  
26, Staroportofrankivska str., Odesa, Ukraine  
orcid.org/0000-0002-0323-4457

## THE PHILOSOPHY OF TRUMPISM: THE CRISIS OF HUMAN SELF-IMPROVEMENT IN THE CONTEXT OF A SHIFT IN MORAL VALUES

**Relevance of the study.** *The author focuses on the problem of transformation of the ideology of a part of American society and the establishment from the level of politics to the sphere of socio-philosophical conceptual planning of life support due to a change in the paradigm of values, which finally took shape after the Trump administration came to power, which determined and justified a new attitude to participation in globalization based on metamodern and isolationism.*

*The radical reorientation of the strategy of development and existence of the United States significantly affects both the United States itself (the revival of the secondary sector of the American economy, the modernization of the military-industrial complex, restrictions on immigration) and the world community. We can note a significant revision of relations between the United States, its allies and partners. At the same time, the rejection of the attitude to moral and universal values is obvious.*

*It is important to note that the changes introduced by D. Trump in the American foreign policy ideology are directly related to the fundamental changes that have taken place in the United States, as a result of which both American society as a whole and elites are transformed.*

*The philosophy of Trumpism is essentially an ideology without an idea, a system without a system, a strategy without a strategy. The philosophy of Trumpism is characterized by: simplification of values, ideas and priorities; priority of the material-sensual over the material-rational; predominance of fluctuations over transformations; mythologem neoconservatism instead of liberalism.*

**The aim of the study** is to identify the genesis of the phenomenon of Trumpism philosophy and its destructive impact on human self-improvement in the context of the destruction of moral values. **The research object** is the philosophy of Trumpism, and the **subject** is the problematic field of destruction of moral values due to the crisis of human self-improvement under the influence of the philosophy of Trumpism.

**The theoretical and methodological foundations of the research** are the dialectical method, the method of ascent from the abstract to the concrete, systematic, logical-historical comparative and socio-cultural approaches in the study of order phenomena in human life.

**Results.** *The philosophy of Trumpism is a direction of conservative thought that tries to understand the dialectic of modernity and postmodernism in the context of metamodernism and suggest ways to resolve the essential contradictions of these processes. At the same time, an attempt is made to direct the ideological channel into the sensory sphere of social reflection, which, criticizing liberalism with its modern component – globalization – goes into neoconservatism, based on the values of the penultimate, namely, the XIX century. Since the philosophy of Trumpism cannot win the discussion, being, in its essence, illogical, the representatives of this anti-system distort or prohibit the discussion itself, and attempts to continue it translate into the category of crimes against American statehood.*

*At the same time, the norms of moral values are being destroyed, the importance of human self-improvement for overall progress is not taken into account, but the idea itself progress is radically changing, leading to a regression of the life-meaning values of Man and humanity.*

**Key words:** *Trumpism, philosophy of Trumpism, man, human self-improvement, morality, values, moral values, metamodern, transformations, sociocultural.*